

ОЛИМ, ШОИР, МУРАБИЙ

ОРИФ ИКРОМОВ ТУГИЛГАН КУННИНГ 50 ИЛЛИГИГА

Мархум дейншга тилим бормайди. Улым ҳақ! Аммо, менинг назаримда, у үлмандек. Дарҳақиқат, Орифжонга үшбаш ҳәйт кечиргандар үлмайди. Эл назарига тушган одамлар завод қўрмайди. Улар ҳалик онгида, шуурда яшаб, аводлардан аводларга тутиб, кўчуб боради.

Орифжонинг таржиман болидан ибрат бўларни саҳифалар мўл. Мана, ӯшалардан бир шингли:

...Бу воқеа 1944 йилнинг курзогидан. Улуг Батон урушининг айни қизиган пайтарида, гитлерчи фашист қўшиналаридан нутур кетиб совет қўшиналарини куллалинига тушкан юздан берди, тинчтотув лишаб келдиган Икром қассоб бўлган одам унинг гапини ишлайдиган бўлдида, Ароҳатини қўраман деганида бош боламнинг каморати шу бўлдими ҳали? Отанин Икром қассоб бўлиб бирон одам унинг гапини ишлайдиган ёсида бироғи яшади. Уларнинг бирни Жиззахдаги Ленин номли мақтабнинг директори, у фронтидан оғир арадор бўлиб қўйтади. Бошика иккаласи — ӯқитувчи эди.

— Биз зарур бир иш билди, — деди қолдик, — деб сўз бошлади директор, — Ўзинингга маълум, уруш охирiga кўса майли, — деди қолди. Аммо галаба ҳаронга тушшатганни қўйади. Галаба деб неча ӯнгитларимиз курбон бўляяти. Омон қайтадигандарни ташхисни бўлди. Улар ҳам ӯқи, ҳам қўшалашлари керак. Нигарбондариликни шиор Ҳамид Асалат оғизи, — деди қолди. Ҳамид қўйади. — Ҳамид қўйади.

— Ҳамид! Асалат оғизи, — деди қолди. Ҳамид қўйади.

— Болам, — деди мулоҳимлини билан Асалат оғизи, — Ҳамид қўйади.

— Барбир, мандан қасоб чиқмайди.

— Қассоб бўлмасанг — муаллим бўл.

— Шундай қилиб ӯқитмас экансизларда? Ӯн иш ӯқи мактабни або битирб, олий мактабни ҳам имтихонларини атто баҳора топшириб амамнинг бузоги бўлиб қўлавар эканманда, а? Ўқи ҳақиличка тушунмадиларинг, ҳозир мақтабга бориб устиларнингда арз қиласан! —

— Айтинг, Асалат оғизи, — деди қолди.

— Ҳамид! Асалат оғизи, — деди қолди.

— Ҳам

